ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΕΠΙ ΤΗ ΚΟΣΜΟΣΩΤΗΡΙΩ ΕΟΡΤΗ

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ

Τοῦ κ. ΧΡΗΣΤΟΥ Γ. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ
[Δημάρχου πρώην ὑπουργοῦ]

Ποία μυστηριακὴ δύναμις, ποία μυστικὴ λαχτάρα, ποία παρόρμησις αἰφνιδίως ἀφυπνιζομένη. εἶναι αὐτή, ποὺ τὴν χριστουγεννιάτικη νύκτα ἀνεβαίνει εἰς ὅλους, σοφούς, πλουσίους. ποιητάς, πένητας, ἰσχυροὺς ἢ προσποιουμένους τοὺς ἀδαμάστους, τὴν ὁδὸν τῆς ἐπιστροφῆς, πρὸς τὴν μεγάλην ἀλήθειαν; Φαίνεται, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπορρίψῃ τὸ φορτίον τῶν μεριμνῶν του, νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν βασανιστικὴν λαβίδα τῶν παθῶν, νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴν πίεσιν τῶν μικρῶν καὶ τῶν ἐφημέρων διὰ νὰ αἰσθανθῇ τὸ δέος καὶ τὴν ἔξαρσιν τῆς μεγάλης στιγμῆς. Κυριολεκτικώτερον, τῆς μεγαλυτέρας ἐξ ὅσων κατεγράφησαν ποτέ, εἰς τὴν ζωήν. Πρέπει νὰ ξαναβαπτισθῇ εἰς τὴν ἀγνότητα, εἰς τὴν ἀφέλειαν καὶ τὴν καλωσύνην, διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ συλλάβῃ τὸ κοσμογονικὸν μήνυμα, ποὺ ἔρχεται, κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ, ἀπὸ τὴν γοητεύουσαν ρητορείαν τῆς σιωπηλῆς τελετουργίας τῆς ἀγάπης, ὅπως τὴν ἐκφράζει ἡ ταπείνωσις του σπηλαίου, τῆς φάτνης, τοῦ ἡρέμου περιβάλλοντος, τοῦ καταφώτου ἀπὸ ἀκτινοβολίαν τοῦ θείου Βρέφους, ἀκτινοβολίαν ἐκπηγάζουσαν ἀπὸ τὸ ἀσύλληπτον μειδίαμά του.

Τί ἔφερεν ἐκεῖνο τὸ μειδίαμα; Ποίαν ἐπαγγελίαν κατεκύρωνε; Ποῖον κόσμον ἐδημιούργει; Ἔφερε τὴν ἐγγύησιν τῆς ἀγάπης. Κατεκύρωνε τὴν ἐπαγγελίαν τῆς ἀνθρωπίνης ἡμερότητος καὶ ἀξιοπρεπείας. Ἐδημιούργει τὸν Κόσμον τῆς ἀρετῆς. Χωρὶς στόμφον. Χωρὶς τεχνητὴν ἐπιβλητικότητα. Χωρὶς προπαρασκευήν. Αἰφνιδίως, ἐν ᾧ ὁ Κόσμος εἶχε καθηλωθῆ εἰς τὴν φοβερὰν Μοῖραν τῆς ὑλιστικῆς σήψεως, ἐνῷ ἐσπαράσσετο καὶ ἐβυθίζετο εἰς τήν ἀπόγνωσιν, ἐπληροφορεῖτο, ὅτι ὑπάρχει ὁδὸς σωτηρίας. Ὅτι ὁ προορισμός του εἶναι, ἐντελῶς, διάφορος. Ὅτι τὸ ὄνειρον τῆς λυτρώσεως, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπετολμᾶτο κἄν, ἠμπορεῖ νὰ καταστῇ πραγματικότης. Καὶ πρὸς τοῦτο οὐδεμία νομοθεσία σκληρότητος προσεφέρετο. Οὐδὲν μέσον δύσκολον καὶ ἀνεπίτευκτον. Ἁπλῶς ἐκαλεῖτο εἰς ἀλληλεγγύην. Εἰς ἀμοιβαιότητα κατανοήσεως. Εἰς συμβόλαιον ἀγάπης καὶ ἀρετῆς. Ἐδῶ δὲ ἀκριβῶς στηρίζεται ὁλόκληρον τὸ οἰκοδόμημα.

Ἐδῶ αἱ ἐγγυήσεις τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ. Ἐδῶ ἡ ἐξήγησις τῆς διαρκείας του. Ἠμπορεῖ, βεβαίως, ἡ γνῶσις νὰ προχωρήσῃ καὶ περαιτέρω, μὲ τὸν αὐτὸν ἰλιγγιώδη ρυθμόν, μὲ τὸν ὁποῖον ἔφθασεν εἰς τὸ κορύφωμα τῶν σημερινῶν ἐπιτευμάτων. Ἠμπορεῖ ὁ μῦθος νὰ γίνεται ὁλοὲν καὶ περισσότερον πρᾶξις. Ἠμπορεῖ καὶ ὁ μακρόκοσμος καὶ ὁ μικρόκοσμος νὰ παύσουν κἄποτε νὰ ἔχουν μυστικά. Ὅμως τίποτε, καμμία σοφία καὶ καμμία

ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν 4ην σελίδα

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟ ΘΑΥΜΑ

ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡ ΓΚΟΡΝΤΟΝ

Πάνω ἀπὸ ἑφτακόσια χρόνια πρίν, ἔτσι λέει ὁ μύθος, ζοῦσε στὸ μικρὸ χωριὸ τοῦ Γκρέτσιο στὴν Ἰταλία ἕνας ἄντρας, ποὺ εἶχε κηρύξη τὸν πόλεμο στὸ Θεό. Αὐτὸ ἦταν παράξενο, γιατὶ ἦταν ἐποχὴ φλογερῆς πίστης. Σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη μεγάλες γοτθικὲς καθεντράλες χτίζονταν κι' οἱ ἄντρες πήγαιναν σταυροφορίες. Μὰ γιὰ τὸν ξυλογλύπτη τοῦ Γκρέτσιο οἱ καθεντράλες ἦσαν ἐμπαιγμὸς καὶ οἱ σταυροφόροι ἀπατεῶνες. Τὸν ἔλεγαν Λουΐτζι. Ἦταν ἕνας ἄντρας δυνατός γύρω στὰ τριάντα μὲ μαῦρα μάτια, ὀξύθυμος, μὲ θαυμάσια εὐαίσθητα χέρια.

Ἀπὸ μικρὸς εἶχε τὸ δῶρο νὰ μεταμορφώνει τὸ ξύλο σ' ὑπέροχες ἀπομιμήσεις τῆς. ζωῆς. Καὶ γιὰ πολὺ καιρὸ εἶχε δεχτῆ τὸ ταλέντο του μ' εὐγνωμοσύνη, σὰν σημάδι τῆς εὔνοιας τοῦ Θεοῦ.

Στὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ζωῆς του ὁ Λουΐτζι ἦταν εὐσεβής. Ἡ ἀναπαράσταση τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου ἐπάνω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας τοῦ Γκρέτσιο ἦταν ἔργο του. Τὸ ἴδιο κι' ἡ ὄμορφη καὶ περίτεχνη σκέπη στὸ ἅγιο βῆμα. Μὰ ἦρθε ἡ μέρα ποὺ ἔφτυσε στὸ χῶμα μπροστὰ στὴν ἐκκλησιὰ καὶ σήκωσε τὴ γροθιὰ του στὸν οὐρανό. Ἦταν ἡ μέρα ποὺ ἔμαθε πὼς ἡ μονάκριβη κορούλα του ἦταν τυφλή. Φαινόταν τέλεια ὅταν γεννήθηκε: ξανθιὰ καὶ γαλανομάτα σὰν τὴν μητέρα της.

Μὰ καθὼς περνοῦσαν οἱ μέρες, ἦταν φανερὸ πὼς κάτι συνέβαινε. Κι' ὅταν πιὰ βεβαιώθηκε πὼς δὲν θάβλεπε ποτὲ τὸ φῶς τῆς μέρας τότε, ὅπως ἔλεγαν οἱ συγχωριανοί του, ὁ ξυλογλύπτης τοῦ Γκρέτσιο ἔμοιαζε σὰν τρελλός. Δὲν ξαναπῆγε στὴν μικρὴ ἐκκλησιὰ στὸ λόφο. Ἀπαγόρευσε κάθε προσευχὴ σπίτι του. Ἔριξε στὴ φωτιὰ μιὰ Παναγία ποὺ ἔφτιαχνε γιὰ τὸν ἀρχιεπίσκοπο. Τὸ κορίτσι του λεγόταν Μαρία, τ' ὄνομα τῆς βασίλισσας τῶν Οὐρανῶν, μὰ ἀπὸ τότε τὸ φώναζε Ρόζα. Ἡ γυναῖκα του τὸν παρακαλοῦσε μάταια.

—Πήγαινε στὴν ἐκκλησία ἄν σ' ἀρέσει, τῆς ἔλεγε. Δὲ θέλω καμμιὰ σχέσι μ' ἕναν θεὸ ποὺ καταδικάζει ἀθῶα παιδιὰ στὸ σκοτάδι.

Στὶς σχέσεις του μὲ τὸν κόσμο ἔγινε ἀντιπαθητικός. Ἡ φωνή του ἔγινε σκληρὴ καὶ τὸ πρόσωπό του ἄγριο. Δούλευε πάντοτε, μὰ τὰ ἔργα του ἦταν κοσμικά.

—Δὲν μὲ νοιάζει πιὰ αὐτὴ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, ἔλεγε σκεφτικά.

Μονάχα μὲ τὸ κοριτσάκι του ἔδειχνε ὑπομονὴ καὶ τρυφερότητα. Τοῦ ἔφερνε γατοῦλες καὶ σκυλάκια γιατὶ τῆς ἄρεσαν τὰ ζῶα. Οἱ συγχωριανοὶ συνήθισαν νὰ τοὺς βλέπουν μαζύ, τὸν μελαχροινὸ ἄντρα καὶ τὸ χρυσόμαλλο παιδί. Κι' αὐτὸ γελοῦσε συχνά, μὰ αὐτὸς ποτὲ δὲν χαμογελοῦσε. Γιὰ ἕνα καλλιτέχνη ἡ Τύφλα εἶναι σὰν μιὰ θανατικὴ καταδίκη.

Ἔτσι πέρασαν τὰ χρόνια. Τότε στὴ μέση τοῦ Δεκέμβρη στὰ 1207 ἕνα καραβάνι πέρασε ἀπὸ τὸ Γκρέτσιο μὲ πλούσια ἐμπορεύματα ἀπὸ τὶς μακρυνὲς γωνιὲς τῆς γῆς. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ἦταν κι' ἕνα κομμάτι φίλντισι, παχὺ σὰν ἀντρίκιο χέρι.

Σὰν τὸ εἶδε ὁ Λουΐτζι σκέφτηκε πὼς μποροῦσε νὰ σκαλίσει μιὰ κούκλα γιὰ τὴν κόρη του.

Ἀγόρασε τὸ φίλντισι καὶ τόφερε στὸ ἐργαστῆρι του. Ἦταν ἀσυνήθιστο ὑλικό, μὰ ἡ τέχνη του ἦταν μεγάλη. Σὲ τρεῖς μέρες τέλειωσε τὴν πιὸ τέλεια ἀπομίμηση τοῦ νεογέννητου βρέφους ποὺ μποροῦσε κανεὶς νὰ φανταστεῖ. Τὸ φιλντισένιο βρέφος μὲ τ' ἁπλωμένα χεράκια του καὶ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη φαινόταν πὼς ἀνάσαινε. Ἤξερε πὼς κι' ἡ Ρόζα θὰ τ' ἀγαποῦσε, γιατὶ εἶχε κι' αὐτὴ αὐαίσθητα δάχτυλα σὰν τὸν πατέρα της. Κι' αὐτὰ τὰ δάχτυλα εἶχαν γίνει τὰ μάτια της.

Δὲν τὸ εἶπε σὲ κανένα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ γυναῖκα του, κι' αὐτὸ γιατὶ τῆς ζήτησε νὰ ράψει ροῦχα γιὰ τὴν κούκλα. Μὰ κι' ἄν ἄφινε τὸ μυστικὸ νὰ μαθευτεῖ, δὲν θὰ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωσι, γιατὶ στὴν ἀγορά, στὶς γωνιὲς τῶν δρόμων, στὶς ταβέρνες οἱ χωρικοὶ συζητοῦσαν γιὰ τὸ νεαρὸ καλόγερο ποὺ εἶχε ἔρθει στὸ Γκρέτσιο νὰ κηρύξη στὴν ἐκκλησοῦλα. Μερικοὶ μιλοῦσαν γιὰ τὴν εὐγενικὴ φωνή του, ἄλλοι γιὰ τὰ χλωμὰ χαριτωμένα χέρια του. Κανένας δὲν μποροῦσε νὰ πεῖ ἀκριβῶς πῶς ἔμοιαζε τὸ κήρυγμά του, μὰ ὅλοι ἔφευγαν μ' ἕνα αἴσθημα εἰρήνης, γαλήνης, σὰν ὅλη ἡ ἀγιότητα κι' ἡ πίκρα κι' ὁ πόνος τῆς ζωῆς νὰ εἶχαν σβύσει ἀπὸ τὶς καρδιές τους. Ἡ γυναῖκα τοῦ Λουΐτζι τὸν παρεκάλεσε νὰ ἔρθει κι' αὐτὸς νὰ τὸν ἀκούσει. Μονάχα μιὰ φορά, τοῦ εἶπε παρακλητικά, μονάχα μιά. Καὶ μποροῦσε ν' ἀνάψει πάλι μιὰ σπίθα τῆς πίστης του. Μὰ ὁ Λουΐτζι κούνησε τὸ κεφάλι του:

—Ὅταν ὁ Θεός σου μοῦ δείξει πὼς μπορεῖ νὰ γιατρέψη τὴν τύφλα, τότε θὰ πιστέψω σ' αὐτόν.

—Μπορῶ νὰ πάρω τὴ Ρόζα μαζύ μου; ρώτησε.

—Ὄχι, εἶπε ὁ Λουΐτζι ἀπότομα.

Ἤξαιρε πῶς ἡ γυναῖκα του δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ παρακούσει. Μὰ αὐτὴ ἤθελε πολὺ νὰ φέρη τὸ παιδί της κοντὰ στὴν ἀγάπη καὶ τὴ ζεστασιὰ ἔστω καὶ γιὰ λίγο. Καὶ ξαφνικὰ τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων σκέφτηκε κάποιο τρόπο.

***

Ὁ Λουΐτζι δὲν θὰ τὸ μάθαινε, γιατὶ ποτὲ δὲν πρόσεχε τὰ σύρε κι' ἔλα τῆς γυναῖκας του. Μὰ μπῆκε στὸ ἐργαστῆρι κι' εἶδε πῶς τὸ φιλντισένιο βρέφος ἔλειπε. Ἡ ἄγρια φωνή του ἔκανε τοὺς ὑπηρέτες νὰ τρέξουν. Κάποιος ἀπ' αὐτοὺς τοῦ εἶπε πῶς τὸ πῆγε ἡ γυναῖκα του στὴν ἐκκλησία. Ἔνοιωσε μέσα του μι' ἀναταραχή, γιατὶ γιὰ τὸν καλλιτέχνη τὸ ἔργο του δὲν εἶναι ἕνα ἀντικείμενο, μὰ μιὰ προέκταση τοῦ ἑαυτοῦ του. Βγῆκε στὸ δρόμο τρικλίζοντας. Ἀνέβαινε τὸ λόφο στὸ θαμπὸ ἡλιόφωτο τοῦ Δεκέμβρη τραβῶντας γιὰ τὴν ἐκκλησία. Πρὶν φτάσει ἕνας χείμαρρος σάρωσε τὸν λόφο. Μ' ὁρυμαγδοὺς καὶ πιτσιλίσματα τῶν λασπόνερων τρεῖς νεαροὶ εὐγενεῖς, πλούσια ντυμένοι καβάλα σ' ἄλογα σὰν ἀφρὸς τὸν προσπέρασαν. Πίσω τους ἔρχονταν καμιὰ δωδεκαριὰ ὑπηρέτες καὶ πίσω ἀπ' αὐτοὺς δύο κάρα φορτωμένα ζῶα. Οἱ καβαλάρηδες σταμάτησαν μπροστὰ στὴν ἐκκλησία φωνά-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν 4ην σελίδα

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΧΑΡΟΥΜΕΝΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Χαρμόσυνα οἱ νυχτερινὲς καμπάνες μᾶς διαλαλοῦν τὸ χαρούμενο καὶ κοσμοσωτήριο μήνυμα τῶν Χριστουγέννων!

Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε...

Ἀλήθεια, δόξα καὶ τιμὴ καὶ εὐγνωμοσύνη μεγάλη ἀνήκει στὸ θεῖο τῆς Βηθλεὲμ βρέφος γιατὶ εἶναι ὁ Τεχθεὶς Βασιλεὺς καὶ Σωτήρ.

Ποιὸς δὲν χαίρει, δὲν σκιρτᾶ καὶ δὲν ἀγάλλεται μὲ τὴν γέννηση τοῦ Λυτρωτοῦ; «Λαοὶ σκιρτήσατε Ἰησοῦ γεννηθέντος».

Ναί, ὁλόκληρη ἡ χριστιανοσύνη γιορτάζει τὴν μεγάλη της γιορτή, σκιρτᾶ καὶ χαίρει γιὰ τὸν λυτρωμὸ ποὺ ὁ Ἰησοῦς κατέβασε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴ γῆ. Ὅμως...Ναί, πόσοι καὶ πόσοι πονεμένοι καὶ πεινασμένοι δὲν ἠμποροῦν νὰ αἰσθανθοῦν τὴν ἀπερίγραπτη αὐτὴ χαρὰ τῶν Χριστουγέννων; Σ' αὐτὸ ἄς μὴ λησμονοῦμε ὅτι καὶ ἐμεῖς, κατὰ κάποιο τρόπο εἴμαστε συντελεσταί. Συντελοῦμε δηλ. στὴ στέρησι τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἐπιτυχίας μερικῶν συνανθρώπων μας, οἰκογενειαρχῶν μάλιστα καὶ μικρῶν παιδιῶν. Ἄς ἀφήσουμε ὅμως τὸν ἀθάνατο τροφοδότη καὶ χαροποιὸ τῶν αἰώνων, τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο, νὰ μᾶς μιλήση πῶς μὲ τὴν ἀπονιὰ καὶ τὴν ἀδιαφορία μας πολλάκις ἀφίνουμε ἀνθρώπους στὴ στέρησι καὶ στὴν πεῖνα. Τοὺς λησμονοῦμε κι' αὐτὲς ἀκόμη τὶς ἡμέρες νὰ τὶς περνοῦν χωρὶς χαμόγελο καὶ εὐχαρίστησι. Νὰ, τί ὁ ἱστορικὸς βιογράφος του γράφει γιὰ τὸν ἱ. Χρυσόστομο ὅτι ἦταν ὁ παντοτεινὸς συμπαραστάτης καθενὸς ποὺ τὸν ζητοῦσε. Στὸν πεινασμένο, στὴ χήρα καὶ τὸ ὀρφανό, στὸ γυμνὸ καὶ τὸν πονεμένο, στὸν ἄρρωστο καὶ τὸν φυλακισμένο.

Ἀναρρίθμητες φρροντίδες κατέβαλλε «ὁ πατέρας γιὰ ὅλους». Νοσοκόμος καὶ γιατρὸς ἐγίνετο. Παρήγορος καὶ τροφοδότης. Οἱ συνεργάτες του λένε· τὸν εἴδαμε πολλάκις νὰ κλαίη γιὰ τοὺς χριστιανούς του, νὰ λυώνη σὰν λαμπάδα γιὰ τοὺς πεινασμένους, ν' ἀγρυπνῆ προσευχόμενος γιὰ τὸ ποίμνιό του μὴ δίνοντας «ὕπνον τοῖς κροτάφοις καὶ νυσταγμὸν τοῖς βλεφάροις αὐτοῦ». Ἐβλέπαμε τὰ συσσίτια, τὰ καθημερινὰ βοηθήματα στοὺς πεινασμένους, τὴν ὀγεονομικὴ περίθαλψι στοὺς ἀρρώστους, τὴν συμπαράστασι σ' ὅλους.

Εὔλογα θὰ ρωτήση κανεὶς· ποῦ εὕρισκε τὰ τόσα χρήματα, δεδομένου ὅτι ὅταν ἀκόμη ἦταν πρεσβύτερος στὴν Ἀντιόχεια διέτρεφε καθημερινῶς 3000 χῆρες καὶ ὀρφανά, εἰς δὲ τὴν Κων)πολιν 7000 πτωχούς. Ἕνας ὁλόκληρος κόσμος ζῆς καὶ συντηρεῖται ἀπὸ δυὸ χέρια!

Δὲν εἶναι δύσκολη ἡ ἀπάντησις. Πρῶτα—πρῶτα εἶχε συστήσει στοὺς πιστοὺς νὰ τοποθετοῦν κοντὰ στὸ οἰκογενειακό τους προσευχητήριο τὸ «κιβώτιο τῶν πενήτων». Ἀπ' αὐτὸ πολὺ ἐβοηθοῦντο οἱ πτωχοί. Ἔπειτα οἱ ἐκκλη-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν 4ην σελίδα

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΓΡΑΜΜΑΙ

Ο ΛΥΤΡΩΤΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ

Τοῦ κ. ΔΗΜ. Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ, φιλολόγου

Τὸν ἐνιαυτὸν τοῦ Κυρίου καὶ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦ ἀνθρώπου συνάμα ἑορτάζει τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἡ Χριστιανωσύνη. Τὴν ἐνανθρώπισιν τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν λύτρωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους κατὰ τὴν ἐπέτειον αὐτὴν πανηγυρίζει ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ Γῆ. Τῆς περιποθήτου χαρᾶς τὰ εὐαγγέλια: «Ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτήρ» συνθέτουν τὸ ὑπέροχον καὶ μεγάλο νόημα τοῦ κοσμοϊστορικοῦ γεγονότος.

Ἡ Γέννησις τοῦ Χριστοῦ ὡς ταπεινοῦ βρέφους τέμνει τῶν Ἐθνῶν τὴν Ἱστορίαν καὶ ἐκπληρώνει τῶν λαῶν τὴν προσδοκίαν. Τῶν προφητῶν καὶ τῶν δικαίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἡ ἐλπίς, ἡ προσμονὴ τῶν Ἀσσυρίων, τῶν Αἰγυπτίων, Βαβυλωνίων καὶ ἡ βαθεῖα νοσταλγία τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων κεῖται ὡς νήπιον εἰς τὴν φάτνην τῶν ζώων τῆς Βηθλεέμ.

Ἡ πανευφρόσυνος ἑορτὴ φωτίζει τὸν ὁρίζοντα, καταυγάζει τῆς Οἰκουμένης τὴν ἀτμόσφαιραν, καινούργιου κόσμου πνευματικοῦ καὶ ἠθικοῦ τὰ βάθρα οἰκοδομεῖ. Τοῦ κακοῦ καίριον σημειοῦται τὸ κτύπημα, τῆς πλάνης καὶ τοῦ ψεύδους ὁριστικὴ ἡ κατάλυσις.

Ἡ μεγάλη ἐπέτειος ἐγκαινιάζει τοῦ «καινοῦ ἀνθρώπου» καὶ τῆς «καινῆς κτίσεως» τὸ νέον σύνθημα. Ὁ οὐσιώδης μοχλὸς τῆς νέας περιόδου εἶναι ἡ «λύτρωσις» καὶ ἡ «σωτηρία». Τοῦ ἑλληνορωμαϊκοῦ κόσμου ἡ βαθεῖα κρίσις ἦτο τὸ βασικὸν γνώρισμα τῶν προχριστιανικῶν κοινωνιῶν.

Αἰσθητὴ ἦτο ἐπίσης ἡ ἀπουσία τῶν πνευματικῶν ἐκείνων στοιχείων καὶ ἠθικῶν βάθρων, τὰ ὁποῖα ἀπητοῦντο διὰ νὰ ἐδραιωθῇ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς καὶ ἀξιοπρεπείας ἡ ἀληθὴς μορφή.

Οὐδεμία δύναμις παρουσιάζεται διὰ νὰ μεταβάλη τὴν προχριστιανικὴν πραγματικότητα. Βαρεῖα ὡς γνωστὸν ἡ πτῶσις τοῦ ἀρχαίου κόσμου βαρεῖαν εἶχεν ἐπιφέρει πάσης ἠθικῆς τάξεως τὴν ἀνατροπήν.

Σπερματικὰ τῆς ἀληθείας νάματα ἀναμφιβόλως διεπότιζον ἐκλεκτῶν ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ τὸ πνεῦμα κατὰ τὴν ἑλληνορωμαϊκὴν ἐποχήν.

Δὲν εἶναι δύσκολος ἡ ἀνεύρεσις στοιχείων θεμελιωδῶν καὶ θείων ἐννοιῶν εἰς τῶν διαφόρων ἐπιλέκτων ἐκπροσώπων τοῦ πνεύματος, τὴν σκέψιν. Διότι τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἡ ὑπόστασις συνυφαίνεται μὲ τὴν ἰδέαν τῆς ἀληθείας. Ἤδη ὁ Παῦλος ὁμολογεῖ «ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιεῖ». Ἡ σκέψις καὶ ἡ δασκαλία τῶν μεγάλων Ἑλλήνων ἠθικολόγων καὶ Ρωμαίων διέπεται μὲν ὑπὸ διαυγῶν ἀντιλήψεων διὰ τὰ μεγάλα τῆς ζωῆς προβλήματα, δὲν κατορθώνει νὰ ἀνακόψῃ ὅμως τοῦ προχριστιανικοῦ ἀνθρώπου τὴν ὀλεθρίαν πορείαν διὰ τοὺς ἑξῆς τέσσαρας λόγους:

Πρῶτον, πλήρης παρουσιάζεται ἡ ἀσυμφωνία περὶ τὸ περιεχόμενον τῆς διδασκαλίας των. Ὁ Σωκράτης ἴσως κατὰ τρόπον ὑπέροχον συλλαμβάνει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀρετῆς, ὡς γνῶσιν καὶ ἄσκησιν «θαρρῶν δίωκε καὶ ἄσκει» λέγει εἰς τὸν Κρίτωνα. Ὁ Πλάτων ἀπηχεῖ ἐν πολλοῖς τοῦ διδασκάλου του τὴν ἀνωτέραν ἰδεολογίαν, διαφωνεῖ ὅμως εἰς πολλὰ ἄλλα μὲ τὸ σύστημα τῶν ἰδεῶν του, ὅπως φαίνεται εἰς τοὺς λαμπροὺς διαλόγους του.

Ἄλλα διδάσκων ὁ Ἀριστοτέλης ἐπιζητεῖ νὰ προσδώσῃ ἠθικὸν καὶ πρακτικὸν νόημα εἰς τὸ ὅλον ἠθικολογικὸν σύστημά του. Παρὰ τῆς διανοίας του τὴν πολυμέρειαν ἄγεται εἰς τὴν διατύπωσιν καὶ προβολὴν τῶν σφαλερῶν δοξασιῶν.

Ἄλλα διεκήρυττεν ὁ Ἐπίκουρος καὶ ἄλλα ὁ Ζήνων. Ἄλλα οἱ λεγόμενοι ἀκαδημαϊκοὶ καὶ ἄλλα οἱ περιπατητικοί. Τὰ πάντα ἠρνοῦντο οἱ μετὰ ταῦτα λεγόμενοι σκεπτικοί.

Δεύτερον, μεγίστη ἀβεβιότης ἐπικρατεῖ περὶ τὰ θεμελιώδη θέματα τῆς θρησείας καὶ τῆς ἠθικῆς. «Πάνυ χαλεπὸν ἐστι καὶ σκοτεινὸν τὸ περὶ θεῶν ζήτημα» ἔλεγεν ὁ Κικέρων. Ὁ ἴδιος πάλιν προσέθετεν: «Οὐδὲν τοσοῦτον ἀτόπως λεχθῆναι δύναται, ὅπερ οὐκ ἐλέχθη ὑπό τινος τῶν φιλοσόφων».

Τρίτον οὐδεμία συμφωνία καὶ ἐναρμόνισις τοῦ βίου μὲ τὴν διδασκαλίαν τῶν φιλοσόφων τῆς ἀρχαιότητος ὑπάρχει. «Τίς τῶν φιλοσόφων εὑρίσκεται οὕτω διάγων, ὡς ὁ ὀρθὸς ἀπαιτεῖ λόγος; ἐρωτᾶ ὁ Κικέρων καὶ προσθέτει: «Ἔξεστιν ἰδεῖν ἄλλους μὲν χρημάτων ἐπιθυμοῦντας, ἄλλους δὲ δόξης, πολλοὺς δὲ δούλους τῶν ἡδονῶν, ὥστε πρὸς τὸν βίον αὐτῶν ἀντικρυς διαμάχεται ὁ λόγος, ὅπερ μοι δοκεῖ αἴσχιστον». Ὁ φιλόσοφος Λατῖνος Σενέκας ψάλλει μὲν τὴν ἀρετήν, ἱστορεῖται ὅμως ἀπὸ τὸν ἱστορικὸν Σουετώνιον ὡς «φαυ-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν 4ην σελίδα

Καλά Χριστούγεννα

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΣΠΙΤΙ ΛΑΧΕΙΟΥ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Ἄστον λαμπρόν τοῦ δίνει ὁ Θεός τύχαν

2.363.989 Τὸ κέρδος τοῦ 1ου Ὑπερτυχεροῦ ὅλων τῶν Σειρῶν

Τὸ Παλατάκι μὲ ἠλεκτρικὸν ἐξοπλισμόν, 4 ἄλλα Σπίτια. 1 Μαγαζί, 1 Αὐτοκίνητον, 100.000 μετρητά

1.397.000 Τὸ κέρδος τοῦ 1ου Τυχεροῦ τῶν 8 Προνομιούχων σειρῶν

Τὸ Ἠλεκτρικὸ Σπίτι μὲ πλήρη ἠλεκτρικὸν ἐξοπλισμόν, 1 ἀκόμη Σπίτι, 1 μαγαζί, 1 Αὐτοκίνητον, 50.000 Μετρητά.

1.000.000 Μετρητὰ τὸ Κέρδος τοῦ Λαχνοῦ-Δώρου

- Κάθε σειρὰ ἔχει χωριστὰ κέρδη ΣΠΙΤΙΑ-ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ-ΜΕΤΡΗΤΑ
- ΟΛΕΣ ΟΙ ΣΕΙΡΕΣ μετέχουν τῶν καταπληκτικῶν Γενικῶν Κερδῶν
- ΟΛΑ ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΩΝ ΤΥΧΕΡΩΝ ΕΦΕΤΟΣ ἔχουν Ἠλεκτρικὸν Ψυγεῖον καὶ Ἠλεκτρικὴν Κουζίναν ΙΖΟΛΑ
- ΟΛΑ ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ εἶναι ἠσφαλισμένα δι' ἕν ἔτος εἰς τὴν Ἀσφαλιστικὴν Ἑταιρείαν «Α. καὶ Γ. Πλυτᾶς».

Οἱ Τυχεροὶ παίρνουν τὰ κέρδη τῶν χωρὶς νὰ πληρώσουν οὔτε μίαν πεντάραν

Ἀγοράσετε ἐγκαίρως

ΛΑΧΕΙΑ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΑΠΟ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΕΙΡΕΣ

ΠΑΡΝΤΕΣΣΟΥ, ΤΡΕΪΝΣΚΟΤ, ΚΑΠΑΡΝΤΙΝΕΣ Ἀνδρῶν

Παλτὰ Γυναικῶν ἐξαιρετικῆς ἐφαρμογῆς

ΠΛΕΚΤΑ ΜΑΛΛΙΝΑ ΑΝΔΡΩΝ, ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΩΝ

ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ, ΓΡΑΒΑΤΕΣ Κ.Λ.Π.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Α)ΦΟΙ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΙ & ΣΙΑ

ΜΑΙΖΩΝΟΣ 74

ΠΑΙΔΙΚΑ

ΠΑΛΤΑ - ΜΟΝΤΓΚΟΜΕΡΥ

ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ - ΦΟΡΕΜΑΤΑ

ΑΔΙΑΒΡΟΧΑ ΜΠΛΟΥΖΟΝ

ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΧΑΜΗΛΕΣ

Α)ΦΟΙ ΤΣΑΒΑΛΑ

ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ 157